

.....Ζῆμα.....

Ο. "Ποντιακοὶ ἀντίλαλοι". Λαογραφικὴ ἐκπομπὴ τοῦ σταθμοῦ μας, τὴν ὁποῖαν γράφει καὶ ἐπιμελεῖται ὁ συνεργάτης μας Στάθης Εὐσταθιάδης.

.....τό σημά σβύνει.....

Ο. Ἀγαπητοὶ ἀκροαταί, σύμφωνα μὲ τὴν ὑπόσχεση ποὺ σᾶς δώσαμε στὴν προηγούμενὴ μας ἐκπομπή, σήμερα θὰ σᾶς μιλήσωμε πάνω στὴν ἱστορία τοῦ Πόντου σὲ γενικὲς γραμμὲς βέβαια.

Ἀκούστε λοιπὸν μιὰ συντομώτατη μονογραφία τῆς Ἱστορίας τοῦ Πόντου.

Ἰστορεῖα ἀπὸ τὸ σημειώμα μας αὐτό, θὰ σᾶς μεταδώσωμε ποντιακὰ τραγούδια.-

Ὅταν λέμε Πόντος ἐννοοῦμε τὸν νότιο παραλιακὸ χῶρο τοῦ Εὐξείνου Πόντου ἀπὸ τὴν Συνώπη ἕως τὸ Βατοῦμ μὲ ἀνάλογη ἐνδοχώρα ἐκτεινόμενη πρὸς μεσημβρίαν. Λέμε ἀνάλογη, οἷότι ἡ ἐπέκταση τοῦ Ἑλληνικοῦ ἀποικισμού πρὸς τὰ μεσόγεια τοῦ Πόντου ἐγίνε πολὺ ὑστερώτερα καὶ κατὰ στάδια. Ἀνεξάρτητα ἀπὸ τὴν Ἱστορικὴ ἐκδοχή, ὅτι στὸν Πόντο ὑπῆρχαν ἐστῖες Ἑλληνικὲς, ποὺ ἀπόμειναν μὲ τὴν κἀθοδο τῶν Ἀχαιῶν καὶ Πελασγῶν, οἱ Ἕλληνες ἀποικοὶ ἐκκίνησαν ἀπὸ τὴν Μίλητο τῆς Μικρασίας καὶ τὴν Ἑλλάδα τὸν 8ο πρὸ Χριστοῦ αἰῶνα καὶ κατέκτησαν στὴν ἀρχὴ κατὰ στάδια ὁλόκληρὴ τὴν παράλια τοῦ Εὐξείνου. Οἱ ντόπιοι λαοὶ τοῦ Πόντου ἄλλοι μὲν ἔφευγαν πρὸς Ἀνατολὰς ἄλλοι δὲ ἐξελληνίζοντο. Ὡστε ὁ Πόντος ἀποικίζεται ἐπισήμως ὥς πούμε, ἀπὸ τὸν 8ο πρὸ Χριστοῦ αἰῶνα καὶ ὕστερα. Πρὶν ἀπὸ τὴ χρονολογία αὕτῃ ὑπάρχουν τὰ στοιχεῖα ἀπὸ τὴν Ἑλληνικὴ μυθολογία, ποὺ μαρτυροῦν πὼς οἱ κἀτοικοὶ τῆς Ἑλλάδος μὲ τοὺς κατοίκους τοῦ Πόντου εἶχαν συγγενικοὺς δεσμούς. Οἱ Ἀργοναυταὶ μὲ τὸν Ἰάσονα, ἡ φιλοξενία Ἑλλήνων φυγάδων ἀπὸ τὸν βασιλῆα τῆς Θοανίας, ἡ μετάβαση τοῦ Φρίξου καὶ τῆς Ἑλλης στὸν Πόντο, ὅλα αὐτὰ φανεροῦν πὼς ὑπῆρχε ὅπωςδήποτε ἀμεση συγγένεια ἀνάμεσα στοὺς λαοὺς τῆς Ἑλλάδος καὶ τοῦ Πόντου.

Ὁ Ξενοφὼν μὲ τοὺς μυρίους τοῦ φιλοξενεῖται στὸν Πόντο κατὰ τὴν ἐπιστροφή του καὶ μὲ πλοῖα Σινοπίτινα φεύγει γιὰ τὸ Βυζάντιο, ἀπ' ὅπου στὴν Ἑλλάδα. Ὁ Ἑλληνικὸς πληθυσμὸς τοῦ Πόντου ἐνισχύεται μὲ τὴν ἐπιστρατεία τοῦ Μ. Ἀλεξάνδρου. Ἰστορεῖα ἀπὸ αὐτὸ ὑδρύεται τὸ "βασιλεῖο τοῦ Πόντου" μὲ τοὺς Ευρυιδάτας, πρῶην Πέρσαι Σατράπαι ποὺ διοικοῦν ἕως ὅτου φθάνουν οἱ Ρωμαῖοι. τὸ 66 π.Χ. ὁ Ρωμαῖος στρατηγὸς Πομπήιος ἔχει τὴν σημαντικὴ νίκη του

κατά του Μεγάλου Μυθριδάτη στή Νικόπολη. Οἱ Ἑλληνικὲς πόλεις περ-
νῶν ἀπὸ τοὺς Μυθριδάτες στοὺς Ρωμαίους. Οἱ Ρωμαῖοι δίνουν μεγάλη
προνόμοια μέ τὰ ὅποια οἱ Ἑλληνικὲς πόλεις σχεδὸν αὐτοδιοικοῦνται
μέ σὴν αὐτονομίαν. ὁ ἀποικισμὸς τῶρα ἐξαπλώνεται πρὸς Μεσημ-
βρίαν. Μὲ τὸν Χριστιανισμὸ τὰ πράγματα πέρνουν καινούριες κατευθύνσεις.
Ὁ Ἀπόστολος Ἀνδρέας κηρύττει στὸν Πόντο τὴν νέα θρησκεία ἡ ὅποια
κατακτᾷ τόσο γοργὰ τίς εἰδωλολατρικὰς ἕως τότε μάζες, δημιουργεῖται
τώρα ἓνας καινούριος πολιτισμὸς, ὁ Ἑλληνοχριστιανικὸς πολιτισμὸς.
Ἐπὶ Μ. Κωνσταντίνου ὁ Πόντος γίνεται θέμα τοῦ Βυζαντινοῦ Κράτους.
Κατὰ τὴ Βυζαντινὴ Περίοδο προχώρησε πολὺ ὁ ἀποικισμὸς πρὸς τὰ Μεσημβρι-
νὰ τοῦ Πόντου. Κατὰ τοὺς ἐνδόξους Πολέμους ἐναντίον τῶν Ἀράβων καὶ οἱ
Πόντιοι ἐφάνερωσαν δείγματα ἀφαντάστου ἡρωϊσμοῦ γράφοντας στήν Ἱστο-
ρίαν μας σελίδες δόξας μέ τὰ περίφημα Ἀκρητικά τους ἔπη. Ὅλες οἱ παρα-
λιακὲς πόλεις ἀναπτύσσουν ἀξιόλογον ἐμπόριον σ' ὅλους τοὺς τομεῖς.
Καὶ ἐχόμεστε στὸ ἔτος 1204. Οἱ Φράγγοι καταλαμβάνουν τὴν Κωνσταντινούπο-
λη. Ὁ θρόνος μεταφέρεται στή Νίκαια τῆς Βιθυνίας μέ αὐτοκράτορα τὸν
Θεόδωρο Λάσκαρη. Οἱ ἐγγονοὶ τοῦ Ἀνδρονίκου Κομνηνοῦ ὁ Ἀλέξιος ὁ Α'
καὶ ὁ ἀδελφὸς του Δαυῖδ καταλαμβάνουν μέ πλοῦτα τὴν Τραπεζοῦντα καὶ
ἐδρῶν τὴν αὐτοκρατορίαν τῶν Κομνηνῶν. Οἱ Κομνηνοὶ ἀποβλέπουν στήν
ἐπανακατάληψιν τῆς Κωνσταντινουπόλεως. Ἐδῶ ἔχομε τὴ διχοτόμησιν τῶν
δυνάμεων. Τὴν αὐτοκρατορίαν τῆς Νίκαιας ἀπὸ τῆς μιά καὶ τῆς Τραπεζοῦντας
ἀπὸ τῆς ἄλλης. Ἡ αὐτοκρατορία τῶν Κομνηνῶν ζεῖ 257 χρόνια καὶ παραμέ-
νει ἀνεξάρτητη καὶ μετὰ τὴν ἀποκατάστασιν τοῦ Βυζαντινοῦ θρόνου στήν
Κωνσταντινούπολη. 20 Κομνηνοὶ περνοῦν ἀπὸ τὸν θρόνον τῆς Τραπεζοῦντας.
Τὸ 1461, 8 χρόνια ὕστερα ἀπὸ τὴν κατάληψιν τῆς Κωνσταντινουπόλεως ἀπὸ
τοὺς Τούρκους, πέφτει καὶ καταρρέει ἡ αὐτοκρατορία τῶν Κομνηνῶν τῆς
Τραπεζοῦντας στὰ χέρια τοῦ Μωάμεθ τοῦ πορθητοῦ κατόπιν συνθηκολογή-
σεως μέ τὸν τελευταῖον αὐτοκράτορα Δαυῖδ. Ἀπὸ τότε ὁ Πόντος παραμένει
ὑπόδουλος ὥσπου τὸ 1922 μέ τὴν ἀνταλλαγὴν οἱ Ἑλληνοπόντιοι ἔρχονται στήν
Ἑλλάδα. Οἱ Ἑλληνοπόντιοι στὰ χρόνια τῆς σιλαβιάς τους ἐδοκίμασαν
τὰ ἀγριώτερα βασανιστήρια, σφαγές, κηκουχίες, ἐξορίες. Ὅμως ἡ Ἑλληνικὴ
τοὺς ψυχὴ ἐμείνε ζωντανή. Ἡ πίστις τους πρὸς τὸν Χριστὸ καὶ πρὸς τὸ ἔθ-

νος δέν επαφε οδτε στιγμή. μέ τούς κατατρεγμούς πολλές χιλιάδες απο-
λέσθηκαν αλλά και άλλες τόσες έξευλαμισθήσαν βιαίως, όμως κανείς από αυ-
τούς δέν ξεχνά την καταγωγή του και ποιος ξέρει ποιά ώρα μυστική, ποιά
στιγμή περιμένουν όσοι ζουν τώρα στον Πόντο, για να φωνάξουν τό
"Χριστός 'Ανάστη", για να αποκατασταθούν 'Εθνικά και Ορησκευτικά. 'Αδάντη
'Ελληνική ψυχή δέν σέ πτοούν τά βασανιστήρια, οι λέλαπες, οι έξολοθρεμοί.
~~ΕΛΛΗΝΙΚΗ~~ 'Ιερή 'Ελληνική παράδοση. Ζεΐς, βασιλεύεις και μέ τή δύναμή
σου την άκατάλυτη Ορησκεία και 'Εθνος πού έν κάποτε βρεθούν κουρασμένε
γρήγορα έρχεται ή στιγμή και άναστένονται. Αιώνες δουλείας και έπειτα φτε-
ρούγισμα έλευθερίας. Αυτή είναι ή μοίρα της αιώνιας 'Ελληνικής φυλής.

.....Λύρα.....

Ο. ('Η λύρα δέν διακάντει) Στο υπόλοιπο μέρος του σημερινού μας προγράμμα-
τος θά ακούσετε Ποντιακά τραγούδια. Και πρώτα ένα 'Ομάλ.

.....Λύρα τραγουδι.....

Ο. Ακολουθούν Ποντιακά δίστιχα.

.....Λύρα τραγουδι.....

Ο. Το πρόγραμμα αυτό θά κλίση μέ τό χορό Τίκ.

.....Λύρα.....

Ο. 'Από την προσοχή μας έκπομπή φίλοι άκροαται, θά μπορούμε σέ ειδικά λαογρα-
φικά θέματα, ήθη και έθιμα, παραδόσεις του Ποντιακού λαού, κατά τόπους.

- 'Αφήνομε ειαν ούς άπότε.

.....Σήμα.....

Ο. 'Ακούσατε τή λαογραφική μας έκπομπή "Ποντιακοί άντίλαλοι" την όποιαν
γράφει ο συνεργάτης μας Στάθης Εύσταθιάδης. Μουσική επίμελεια του ίδιου.

.....Τό σήμα σβύνει.....